

TÜRKİYE'DE YAPILAN JEOPARK ÇALIŞMALARI İLE DANXIA JEOPARKI (ZHANGYE- ÇİN) ARASINDA BİR KARŞILAŞTIRMA

Yıldırım Güngör, Direnç Azaz, Ece Başaran

*İstanbul Üniversitesi Jeoloji Mühendisliği Bölümü, 34320 Avcılar İstanbul
(yildirimgungor@gmail.com)*

ÖZ

Jeolojik miras kavramının 1991 yılında ortaya atılmasından sonra geçen süre içinde Jeopark kavramı tüm dünyada ilgi görmeye başlamıştır. Sonuç olarak 111 Unesco onaylı Jeopark ve onlarca ulusal jeopark ilan edilmiştir. Bu Jeoparkların tümü, buldukları bölgede sürdürülebilir kalkınma bağlamında hizmet vermeye ve ciddi bir ekonomik gelir elde etmeye başlamışlardır. Çin bu konuda oldukça ileri durumdadır. Çin'in 31 Unesco onaylı, 242 ulusal Jeoparkı bulunmaktadır. Bu sayı her geçen gün artmaktadır. Bu Jeoparklar, özellikle tatil günlerinde binlerce Çinli tarafından ziyaret edilmekte sadece giriş ücretlerinden hatırı sayılır bir gelir elde edilmektedir. Avrupa da jeoparklar konusunda önemli bir aşamaya gelmiştir. Avrupa ülkelerinde 64 Unesco onaylı Jeopark bulunmaktadır. Bunlardan biri de Türkiye'dedir. Kula Jeoparkı Unesco tarafından onaylanmış tek jeoparktır. Kula dışında Narman, Kızılcahamam, Levent vadisi, Nemrut- Süphan, Karapınar Jeoparklarında da önemli aşamalar kaydedilmiştir.

Bu çalışmada Pliyosen yaşlı gölsel sedimanlardan oluşan ve renklerinden dolayı Gökkuşluğu dağları olarak adlandırılan Zhangye Danxia Jeoparkı ile ülkemizde tescilli ve tescili olmayan jeoparklar arasında anlama, sahiplenme, koruma, sürdürülebilir kalkınma ve yönetim başlıkları altında bir karşılaştırma yapılmıştır. Sonuç olarak Türkiye'de jeopark kültürünün oluşması için akademisyenlerden yerel yönetimlere kadar geniş bir eğitim çalışmasının başlaması gerektiği sonucunda varılmıştır.

Anahtar kelimeler: Jeopark, jeolojik miras

A COMPARISON BETWEEN THE GEOPARK STUDIES REALIZED IN TURKEY AND DANXIA GEOPARK (ZHANGYE-CHINA)

Yıldırım Güngör, Direnç Azaz, Ece Başaran

*İstanbul University, Dept. of Geological Engineering, 34320 Avcılar İstanbul
(yildirimgungor@gmail.com)*

ABSTRACT

Within the period passed after the concept of the geological heritage was put forward in the year of 1991, the concept of Geopark has started to attract attention in the whole world. As a result, 111 UNESCO approved Geoparks and tens of national geoparks have been announced. All of these geoparks have started to give service to their regions in terms of the sustainable development and to get serious amounts of economic incomes. China is very advanced in this issue. China has 31 UNESCO approved Geoparks and 242 national geoparks. This number is increasing every passing day. These geoparks are visited by thousands of Chinese people especially in the holidays and a considerable amount of income is obtained just from the entrance fees. Europe has also come to an important stage in the issue of the geoparks. In the European countries, there are 64 UNESCO approved geoparks. One of them is in Turkey. Kula Geopark is the only geopark approved by the UNESCO. Other than Kula, also in the Narman, Kızılcahamam, Levent valley, Nemrut-Süphan, Karapınar Geoparks, the important progresses have been made.

In this study, a comparison has been made between the Zhangye Danxia Geopark, called as the Rainbow mountains due to its colors and composed of the Pliocene aged lacustrine sediments, and the geoparks which are registered and are not registered in our country under the titles of understanding, ownership, protection, sustainable development and management. As a result, it has been reached to the conclusion that it is required to start a wide training study from the academicians to the local administration for the formation of the geopark culture in Turkey.

Keywords: Geopark, geological heritage